

Ιστορία Β' Γυμνασίου

1. Επίλεξε το σωστό και συμπλήρωσε το:

- α) Το Βυζάντιο συνδέει την ύπαρξή του με το έργο του ρωμαίου αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Α' (Ηρακλείου / Κωνσταντίνου Α').
- β) Ο Κωνσταντίνος μετέφερε το _____ (χριστόγραμμα / λάβαρο) στα νομίσματά του Βυζαντίου, απόδειξη πως ευνοούσε τον χριστιανισμό.
- γ) Το Διάταγμα των Μεδιολάνων, συμφωνία του Κωνσταντίνου και του Λικίνιου, αναγνώρισε στους Χριστιανούς ελευθερία άσκησης της _____ (εξουσίας / λατρείας).
- δ) Η Α' Οικουμενική Σύνοδος διατύπωσε τη διδασκαλία της Εκκλησίας έναντι των _____ (άλλων θρησκειών / αιρέσεων).
- ε) Το "Ένα κράτος, μία εκκλησία, μία νομοθεσία" υπήρξε πολιτικό πρόγραμμα του _____ (Κωνσταντίνου Α' / Ιουστινιανού).
- στ) Ο Ιουστινιανός και η Θεοδώρα αντιμετώπισαν την εξέγερση των δέμων του Ιπποδρόμου Πράσινων και _____ (Βένετων / Πορφυρών).

2. Αντιστοίχισε τις έννοιες (α' στήλη) με τον ορισμό τους (β' στήλη)

α) Στάση του Νίκα (532)	i) ονομάζεται το εγχειρίδιο για τους αρχάριους σπουδαστές της Νομικής, το οποίο εκδόθηκε στο πλαίσιο της κωδικοποίησης του Ρωμαϊκού Δικαίου επί Ιουστινιανού.
β) Πανδέκτης	ii) ονομάζεται το νομικό κείμενο το οποίο συντάχθηκε επί Ιουστινιανού και περιελάμβανε γνώμες ρωμαϊκών νομικών.
γ) Εισηγήσεις	iii) ονομάζονται οι νέοι νόμοι που δημιουργήθηκαν επί Ιουστινιανού.
δ) Νεαρές	iv) ονομάζεται η επιτυχημένη αντιμετώπιση, από πλευράς Ιουστινιανού, της εξέγερσης ανάμεσα στους δήμους του Ιπποδρόμου.

3. Σημείωσε με Σ(ωστό) ή Λ(άθος)

- α) Ο Ιουστινιανός προσπάθησε με αυστηρούς νόμους να περιορίσει τη δράση των ελεύθερων αγροτών.
- β) Στο θρησκευτικό τομέα ο Ιουστινιανός προσπάθησε να επιβάλει την Ορθοδοξία.
- γ) Το Οστρογοτθικό Βασίλειο καταλύθηκε εύκολα και γρήγορα από τον Ιουστινιανό.
- δ) Η εξωτερική πολιτική του Ιουστινιανού Α' ξεπερνούσε τις δυνατότητες του κράτους και είχε ολέθριες επιπτώσεις στην εδαφική ακεραιότητα του κράτους.
- ε) Ο Κωνσταντίνος Α' ανέστειλε τη λειτουργία της Νεοπλατωνικής Ακαδημίας.

4. Απαντήστε σύντομα:

- α) Ποιον αρχιτεκτονικό ρυθμό εκπροσωπεί η Αγία Σοφία; _____
- β) Ποιοι είναι οι αριτέκτονες της Αγίας Σοφίας; _____
- γ) Πώς σχηματίζεται το κεντρικό τετράγωνο στην Αγία Σοφία; _____
- δ) Με τι συνδέονται οι πεσσοί της Αγίας Σοφίας; _____
- ε) Πάνω σε τι στηρίζεται ο τρούλος της Αγίας Σοφίας; _____

5. Συμπλήρωσε τα κενά:

- α) Στο δεύτερο μισό του 6ου και τις αρχές του 7ου αι. το Βυζάντιο συγκλονίστηκε από μια πολύπλευρη κρίση. _____, κακές σοδείες, σεισμοί και εισβολές στα εδάφη της αυτοκρατορίας οδήγησαν σε παρακμή.
- β) Στη μάχη της Νινευί ο Ηράκλειος πέτυχε να συντρίψει τους _____ και να πάρει πίσω όλες τις βυζαντινές επαρχίες στην Εγγύς Ανατολή (627).
- γ) Επειδή οι Πέρσες είχαν αρπάξει τον _____, το ιερότερο κειμήλιο του Χριστιανισμού, οι εκστρατείες του Ηρακλείου προσέλαβαν έντονο θρησκευτικό χαρακτήρα.
- δ) Επί Ηρακλείου οι επαρχίες διοικούνται από τον _____.

6. Διόρθωσε τα λάθη:

- α) Επί Ηρακλείου στο θεματικό στρατό υπηρετούσαν μισθοφόροι, στους οποίους το κράτος παραχωρούσε σπίτια ή αλλιώς στρατιωτόπια. Με τα έσοδά τους οι στρατιώτες συντηρούσαν τις οικογένειές τους, αγόραζαν τα κτήματά τους και κάλυπταν τα έξοδα των εκστρατειών. Ο θεματικός στρατός αντικατέστησε τους παλαιούς αγροτικούς στρατούς και αποτέλεσε ένα είδος εθνικού στρατού που αποδείχθηκε εξαιρετικά αναποτελεσματικός για την άμυνα της αυτοκρατορίας.
- β) Επί Ηρακλείου, επίσημη γλώσσα στην πολιτική και στρατιωτική διοίκηση έγινε η λατινική, ενώ οι ρωμαϊκοί τίτλοι αντικαταστάθηκαν από αραβικούς. Πρώτος ο Κωνσταντίνος Δ' υιοθέτησε τον τίτλο βασιλεύς με τη χριστιανική προσθήκη «πιστός έν Χριστώ».

7. Αντιστοίχισε τους βαλκανικούς λαούς (στήλη α') με τις ενέργειές τους κατά την Πρωτοβυζαντινή και Μεσοβυζαντινή περίοδο:

α) Σλάβοι β) Άβαροι γ) Βούλγαροι	i) πολιορκήσαν πολλές φορές, χωρίς αποτέλεσμα τη Θεσσαλονίκη ii) δημιούργησαν προβλήματα στην επικοινωνία της Κων/πολης με τη Θεσσαλονίκη. iii) οι χάνοι είχαν την ελληνική ως επίσημη iv) ίδρυσαν σκλαβηνίες, αυτόνομες "νησίδες" του πληθυσμού τους ανάμεσα στους Έλληνες v) έδωσαν το όνομα και την οργάνωση στο νέο κράτος
--	--